

Lekcja

Temat: Kultura polska pod zaborami.

1. Okoliczności rozwoju kultury polskiej pod zaborami
 - a. Brak państwa polskiego i jego instytucji w opiece nad rozwojem kultury
 - b. Rozwój kultury polskiej w oparciu o mecenat bogatych rodów magnackich, np. Potoccy w Łańcucie, Czartoryscy w Puławach
 - c. Ośrodki kultury w miastach (Wilno, Krzemieniec, Kraków, Poznań)
2. Zabór rosyjski
 - a. Królestwo Polskie jako ośrodek kultury i oświaty i polskiej pod zaborami:
 - Szkoły elementarne (Stanisław Kostka Potocki)
 - Szkoły zawodowe (Stanisław Staszic)
 - Uniwersytet Warszawski (od 1816 r.)
 - Towarzystwo Przyjaciół Nauk
 - b. Ziemie wcielone do Rosji
 - Zreformowanie (unowocześnienie) Uniwersytetu w Wilnie (Adam Czartoryski)
3. Zabór pruski
 - Obowiązek szkolny dla dzieci o szóstego roku życia (od 1825 r.)
 - Zbiory biblioteczne i dzieł sztuki Działyńskich w Kórniku
4. Zabór austriacki
 - Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie – biblioteka i wydawnictwa (1817 r.)
5. Romantyzm
 - nurt filozoficzny, literacki i artystyczny, który narodził się w Wielkiej Brytanii i Niemczech na przełomie XVIII i XIX wieku. Romantycy odrzucili oświeceniowy racjonalizm, kierując się w postrzeganiu świata emocjami, uczuciami i wyobraźnią.
6. Polski romantyzm
 - a. Polscy romantycy stawiali na pierwszym miejscu potrzebę odzyskania niepodległego państwa polskiego, dając temu wyraz w twórczości literackiej, malarskiej, muzycznej, a także w myśli filozoficznej
 - b. Przedstawiciele polskiego romantyzmu
 - Literatura: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Zygmunt Krasiński, Cyprian, Kamil Norwid
 - Muzyka: Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko
 - Malarstwo: Piotr Michałowski, Artur Grottger
 - c. Polski mesjanizm (Polska Mesjaszem narodów)
 - Nurt filozoficzny, w myśl którego naród polski, poprzez swoje cierpienia związane utratą niepodległości oraz krwawą walkę o jej przywrócenie, zbawi narody świata i obejmie nad nimi duchowe przywództwo (Andrzej Towiański)
 - d. Początki polskich badań historycznych
 - Joachim Lelewel – nazwany ojcem polskiego piśmiennictwa historycznego (historiografii), autor pierwszej syntezy (całościowego ujęcia) dziejów Polski oraz kilkuset prac naukowych.